

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 11. joulukuuta 2017
(OR. en)

15627/17

CT 159
ENFOPOL 613
COTER 158
COSI 327
JAI 1192

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähetäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 7. joulukuuta 2017

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 12583/5/17 REV 5

Asia: Neuvoston päätelmät Atlas-verkoston vahvistamisesta
– Neuvoston päätelmät (7. joulukuuta 2017)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3584. istunnossaan 7. joulukuuta 2017 hyväksymät neuvoston päätelmät Atlas-verkoston vahvistamisesta.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT
ATLAS-VERKOSTON VAHVISTAMISESTA

TODETEN, että Euroopassa tehdyt terrori-iskut osoittavat, että sen lisäksi, että terrorismi uhkaa kansalaistemme henkeä, se on myös isku yhteisiä eurooppalaisia arvojamme ja niihin liittyviä perusoikeuksia vastaan,

VIITATEN Euroopan unionin uudistetusta sisäisen turvallisuuden strategiasta 2015–2020 annettuihin neuvoston päätelmiin¹, myös sen väliarviointiin², joissa viitataan Euroopan unionin tarpeeseen edistää Euroopan kansalaisten suojelua erityisesti terrorismin sekä vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden aiheuttamien kasvavien uhkien osalta,

PANNEN MERKILLE, että yksi neljästä oikeus- ja sisäasioiden neuvoston 12. maaliskuuta 2015 yksilöimästä välittömästä ensisijaisesta toiminta-alueesta terrorismin torjunnassa³ on operatiivisen yhteistyön tehostaminen, ja TODETEN, että jäsenvaltioiden erityistoimintayksiköitä voidaan pyytää puuttumaan asiaan erilaisissa tilanteissa, jotka eivät välttämättä liity terrorismiin,

PANNEN MERKILLE, että 11. syyskuuta 2001 tehtyjen terrori-iskujen jälkeen jäsenvaltioiden kaikkien lainvalvontaviranomaisten erityistoimintayksiköt ovat aloittaneet yhteistyötoimet Atlas-verkoston⁴ puitteissa järjestämällä useita seminaareja, tekemällä selvityksiä, kehittämällä erityisiä materiaaleja ja toteuttamalla yhteisiä harjoituksia ja että tämä verkosto ensivaiheen toimijoihin on tärkeä voimavara terrori-iskujen, panttivankitilanteiden tai muiden kriisitilanteiden yhteydessä,

OTTAEN HUOMIOON rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi 23. heinäkuuta 2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2008/615/YOS⁵,

¹ 9798/15

² 13319/17

³ 6891/15

⁴ Verkosto koostuu 38 erityistoimintayksiköstä, jotka on koottu 28 jäsenvaltiosta sekä Norjasta, Islannista ja Sveitsistä. Norja, Islanti ja Sveitsi osallistuvat, mutta niillä ei ole äänioikeutta.

⁵ EUVL L 210, 6.8.2008, s. 1–11.

PANNEN MERKILLE, että neuvosto pääsi 14. syyskuuta 2017 yhteisymmärrykseen monista aiheista, joita on tulevana kuukausina käsiteltävä ensisijaisina välittöminä toimina⁶, muun muassa Atlas-verkoston vahvistaminen,

VIITATEN SEUT 222 artiklan yhteisvastuulausekkeeseen, jonka mukaan unioni ja sen jäsenvaltiot toimivat yhdessä yhteisvastuun hengessä, jos jäsenvaltio joutuu terrori-iskun kohteeksi, muun muassa antaakseen apua jäsenvaltiolle tämän alueella ja tämän poliittisten elinten pyynnöstä luonnon tai ihmisen aiheuttaman suuronnettomuuden tapahtuessa,

PALAUTTAEN tässä yhteydessä MIELIIN, että Euroopan unionin jäsenvaltioiden valtion- tai hallitusten päämiehet ilmoittivat 25. maaliskuuta 2004 antamassaan julkilausumassa yhteisvastuusta terrorismin torjunnassa, että heidän vakaana aikomuksenaan on ottaa käyttöön kaikki käytettävissään olevat keinot antaakseen terrorihyökkäyksen tapahtuessa apua jäsenvaltiolle tai liittyvälle valtiolle tämän alueella kyseisen valtion poliittisten viranomaisten pyynnöstä,

MUISTUTTAEN samalla, että neuvoston päätöksessä 2008/617/JHA⁷ säädetään myös, että operatiivisen avun lisäksi erityistoimintayksiköt myös pitävät kokouksia ja järjestävät yhteisiä koulutustilaisuuksia ja harjoituksia aina kun se on tarpeen kokemusten ja asiantuntemuksen sekä yleisten, käytännön ja teknisten tietojen vaihtamiseksi, jotta vahvistettaisiin kykyä reagoida nopeasti kriisitilanteissa,

OTTAEN HUOMIOON, että edellä esitettyjen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää jatkuvuutta, pitkän aikavälin suunnittelua ja kohdennettuja resursseja,

KOROSTAEN komission toteuttaman, EU:n turvallisuuspolitiikan kattavan arvioinnin⁸ tuloksia, erityisesti Atlas-verkoston roolia tietokeskuksena ja erityistoimintayksiköiden välisenä vaihtofoorumina,

⁶ 12172/17

⁷ EUVL L 210, 6.8.2008, s. 73-75.

⁸ 11550/17 INIT, ADD1 and ADD2

PANNEN MERKILLE, että tarvitaan jäsennellympää EU:n tukea, mukaan lukien yhteistyötä EU:n virastojen (erityisesti Europolin ja CEPOLin) ja erikoistuneiden lainvalvontaverkostojen kanssa, ja että erilaisista kansallisista lainsäädäntökehyksistä johtuviin rajatylittävän yhteistyön esteisiin on puututtava,

PANNEN tässä yhteydessä MERKILLE, että nykyisten hallinnollisten järjestelyjen puitteissa verkoston toiminta perustuu pääasiassa verkoston puheenjohtajana toimivan maan ylläpitämän Atlas-verkoston toimeenpanoyksikön (ATLAS Executive Bureau – AEB) kapasiteettiin, mikä kuormittaa merkittävästi kyseisen maan erityistoimintayksikön ydintoimintaa,

OTTAEN HUOMIOON, että verkosto näin ollen hyötyisi suuresti pysyvän Atlas-tukiviraston (ATLAS Support Office – ASO) perustamisesta, ja

PANNEN MERKILLE, että 5. huhtikuuta 2017 Atlas-verkoston komentajat harkitsivat tiiviimpää yhteistyötä Europolin kanssa säilyttäen kuitenkin verkoston riippumattomuuden ja että 11. lokakuuta 2017 komentajat ilmoittivat tukevansa aloitetta verkoston pysyvän tukiviraston perustamisesta Europolin yhteyteen, missä tapauksessa Atlas-yksiköt voisivat edelleen hakea EU:n rahoitusta (komission ohjelmat mukaan lukien),

KOROSTAEN, että Europolilla on hyvät edellytykset tarjota Atlas-verkostolle logistista ja hallinnollista tukea sekä viestintäkanavia,

KOROSTAEN, että tukiviraston sijoittaminen Europolin yhteyteen mahdollistaisi myös olemassa olevien rakenteiden ja välineiden tehokkaan hyödyntämisen ja tarjoaisi synergiaetuja lisäämällä yhteyksiä muihin asiantuntijaverkostoihin,

PALAUTTAEN MIELIIN tarpeen varmistaa riittävä rahoitus tukiviraston perustamista ja toimintaa sekä muita mahdollisia Atlas-verkostolle tuotettavia tukipalveluja varten sen takeeksi, että tällainen järjestely ei häiritse Europolin ydintoimintaa,

KOROSTAEN, että Atlas-verkoston operatiivisiin toimiin osoitettavaa rahoitusta ei saisi missään tapauksessa vähentää uusien hallinnollisten järjestelyjen seurauksena, ja

HUOMAUTTAEN, että pysyvän tukiviraston perustamisen lisäksi verkoston toimintavalmius voisi myös hyötyä muilla aloilla toteutettavista parannuksista, kuten:

- osallistuvien erityistoimintayksikköjen erityisvalmiuksien kartoitus (ottaen huomioon, että tämä edellyttäisi arkaluonteisten tietojen korkeatasoista suojaa ja että erityistoimintayksikköjen olisi sovittava, missä määrin tietoa jaetaan);
- reagointiaikajärjestelmän parantaminen erityistoimintayksikköjen välisessä rajatylittävässä avunannossa;
- erityistoimintayksikköjen rajatylittävän liikkuvuuden nopeuttaminen ja tehostaminen;
- erikoisvälineistön yhteiskäyttö tarvittaessa ja mikäli se on teknisesti mahdollista;
- verkostossa käytettävien yhteyskäytäntöjen standardointi;
- osaamiskeskuksina hyödynnettävien yhteisten harjoitustilojen perustaminen osallistuvien erityistoimintayksikköjen operatiivisten valmiuksien yhteisen korkean tason edistämiseksi;
- yhteistyön, yhteyksien ja mahdollisten synergioiden lisääminen Atlas-verkoston, EU:n virastojen (Europol ja CEPOL) ja erikoistuneiden lainvalvontaverkostojen (esim. EEODN) kesken;

TODETEN, että on aiheellista tutkia mahdollisuutta hyödyntää Atlas-verkoston erityistoimintayksiköjä ulkomailla toteutettaviin EU:n YTPP-operaatioihin liittyvässä koulutuksessa ja voimavarojen kehittämisessä,

NEUVOSTO

KEHOTTA komissiota, Europolia, Atlas-verkostoa ja EU:n neuvoston puheenjohtajavaltiota

- pääsemään yhteisymmärrykseen yhteistyön yleisistä ehdoista maaliskuun 2018 loppuun mennessä,
- tekemään tarvittavat sopimukset, jotta Atlas-tukivirasto voi aloittaa toimintansa 1 päivään tammikuuta 2019 mennessä,

PYYTÄÄ komissiota sisällyttämään talousarvioesitykseensä riittävät taloudelliset ja henkilöresurssit Atlas-tukiviraston toimintaa ja muita Atlas-verkostolle mahdollisesti tuotettavia tukipalveluja varten niin, että samalla pidetään Atlaksen operatiivisen toiminnan edellyttämä rahoitus ennallaan tai sitä kasvatetaan sekä varmistetaan verkoston riippumattomuus,

KEHOTTA komissiota ja jäsenvaltioita tutkimaan muita mahdollisia aloitteita, jotka voisivat edistää Atlas-verkoston sisäistä yhteistyötä, mukaan lukien tarvittaessa muutokset yhteistyön parantamisesta kriisitilanteissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden erityistoimintayksiköiden välillä tehtyyn neuvoston päätökseen 2008/617/YOS,

PYYTÄÄ jäsenvaltioita tarkistamaan tarvittaessa lainsäädäntökehysiään, jotta voidaan parantaa erikoistoimintayksiköiden valmiuksia tehdä rajatylittävää yhteistyötä.
